

«No hem augmentat els beneficis»

Luís Espinosa, secretari general de la Confederació Empresarial Valenciana. Organitzacions empresarials, negociació col·lectiva, salaris i ocupació, inversió, economia submergida, la CEE... Són temes que coneix molt bé. I, a més, la política.

Rafa Castelló

Dos cafès i una ampolla d'aigua. Dues banderes i una foto del rei d'Espanya. Una taula plena de papers. És secretari general de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV). Anteriorment, va ser cofundador i secretari general de l'Associació Valenciana d'Empresaris (AVE) i professor de Política Econòmica de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la Universitat de València. Luís Espinosa.

—Vostè ha estat secretari general de l'AVE. Ara ho és de la CEV. ¿Quina diferència hi ha entre aquestes dues organitzacions empresarials?

—La CEV és la Cúpula de totes les organitzacions empresarials de la província de València i seria, fent una comparació, com la CEOE i la Cepy-me a València. L'AVE és una organització horitzontal dels empresaris. És a dir, que tenen cabuda tots els sectors econòmics, i el seu objectiu és formar opinió. No és representativa de cada sector i, per tant, no és factor de política econòmica, com ara la CEV, els sindicats, la CEOE...

De manera que, la CEV és el cap visible i el seu president, D. Pedro Agramunt, ostenta la representació institucional que, per llei, correspon a l'empresariat. I la seua missió és representar i defensar els interessos empresarials.

—...A la «província de València». ¿I pel que fa al país?

—Sí. A Castelló hi ha la CEC, Confederació Empresarial Castellonense; i, a Alacant, la COEPA, Confederació d'Organitzacions Empresarials de la Província d'Alacant. Entre les tres, CEV, CEC i COEPA, van fundar, fa alguns anys, la Cierval, Confederació Interregional Empresarial de la Regió Valenciana.

La Cierval és la cúpula dels empresaris de la Comunitat Valenciana i la que té una representació i adscripció a Madrid en la CEOE i la Cepy-me.

En la CEV ara hi ha representat el 91 per cent de les societats legalment constituïdes a la província de València.

I açò encara és més elevat en el cas de la Cierval, que s'acosta al cent per cent, perquè a Alacant el cent per cent de les societats legalment constituïdes es troben dins de COEPA.

—¿I les cambres de comerç, com s'integren dintre d'aquesta xarxa d'organitzacions?

—Les cambres de comerç es componen exclusivament d'empresaris. Tots

els de la CEV són membres. La gran diferència ve de dues qüestions. Primer, a la Cambra de Comerç estan obligats a inscriure's tots els empresaris. Ve fixat per la llei que qualsevol persona, per pagar la llicència fiscal, està inscrita en una Cambra Territorial.

En segon lloc, les cambres són, per llei, un organisme consultiu, no vinculant, per a l'administració, en aquells temes que li competen. Però, les cambres no representen els empresaris, sinó els interessos econòmics generals d'una àrea geogràfica d'influència. Per contra, les confederacions són els òrgans de representació de l'empresariat.

¿Hi col·laboren? Sempre. Som els mateixos. Ara, la funció de la CEV és reivindicativa. Hem de negociar els convenis col·lectius amb els sindicats, hem de pactar amb l'administració... Açò no correspon a la cambra.

—Diguem, doncs, que la CEV és una organització més... política.

—No, política no... Bo, si per política s'entén l'execució diària de la cosa pública, aleshores, sí. Però, som completament apartidistes. Tanmateix, com està treballant diàriament en temes que requereixen prendre decisions sobre assumptes públics, has d'adoptar posicions polítiques. Evidentment.

—Ha dit que a la CEV correspon negociar els convenis col·lectius. ¿Quin ha estat el resultat global de la negociació d'enguany?

—Per començar, cal fer una diferenciació de convenis. Hi ha convenis que duren un any i n'hi ha d'altres que duren més.

Dels que duren més, n'hi havia molts que no acabaven el 31 de desembre de 1986, de manera que es renoven automàticament per un preu ja pactat o una inflació prevista.

Aquests convenis han suposat una pujada salarial del 5,23 per cent.

Després, hi ha els que s'acabaven enguany i, per a aquests, hi ha un increment del 6,68 per cent. Ara bé, si agafem la mitjana ponderada entre tots a la província de València, l'increment salarial s'ha situat en un 6.02 per cent. De manera que entra dins de les previ-

IKONO

sions. És un poc alt, però, ja que no hi ha hagut concertació social, les negociacions vénen en cascada i açò provoca que els detalls pugen la mitjana de creixement. ¿I per què considerem que és alt?

Vull apuntar que hi ha una gran equivocació quant al fet que els empresaris no volem que pugen els salaris. A mi, no m'importa pujar-los ni un 30, ni un 40 per cent. Tot depèn de la productivitat obtinguda amb la pujada. El que importa és la relació entre el salari i el cost del producte. Si augmentes el salari a un treballador un 40 per cent, però l'increment de la productivitat fa que el cost de producció baixi més d'aquest 40 per cent, a l'empresari li ve bé donar-li els diners.

D'aquesta manera, ens situem en un problema, no de salaris, sinó de productivitat i, dissortadament, el tema de les productivitats encara es tracta poc als convenis.

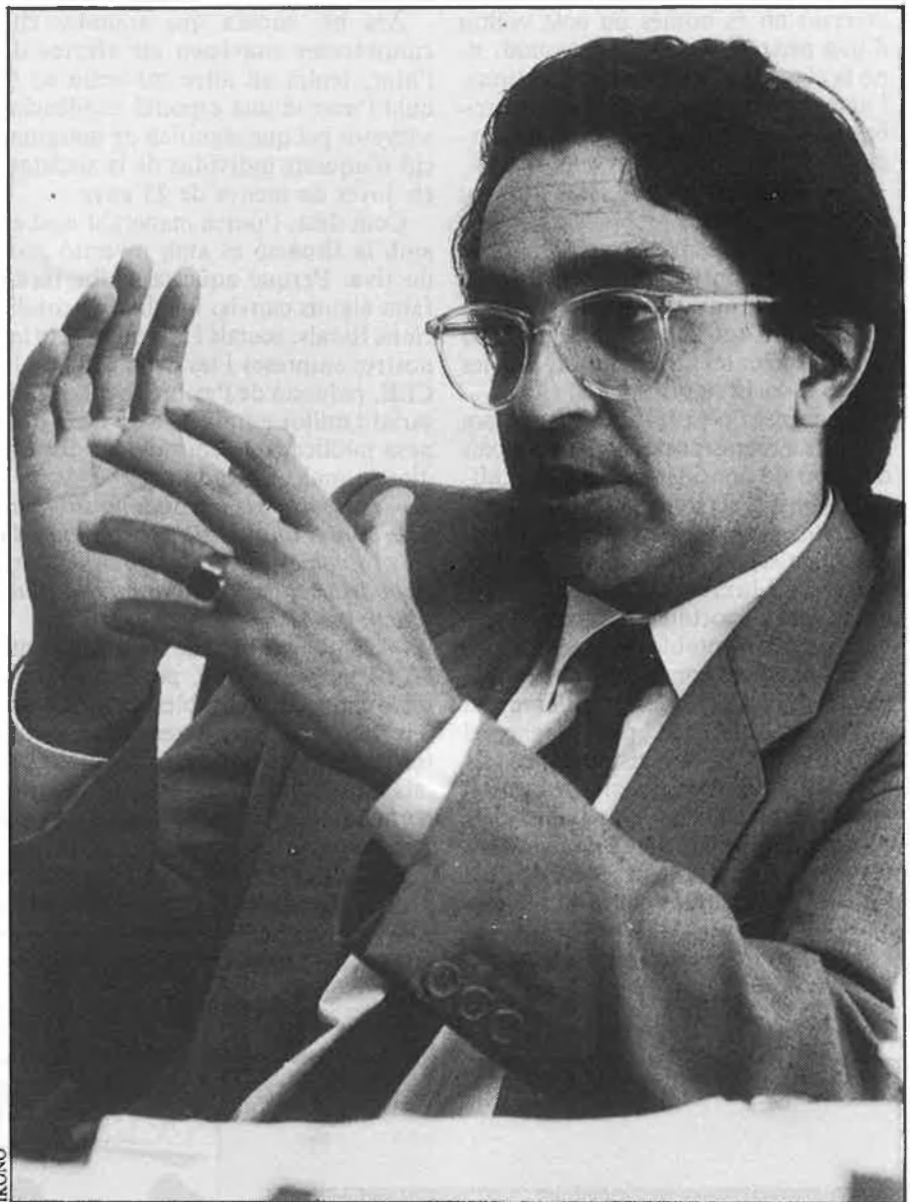
La pujada de salaris d'un 6,02 per cent és alta, perquè, si no canvia en el segon semestre, la inflació s'està parant bé i s'ajusta a la prevista del 5 per cent. I pense que és responsabilitat de tots els sectors socials col·laborar perquè la inflació arribe a ser com la d'Europa i mantenir les nostres exportacions, que significa mantenir la demanda i, així, l'activitat i l'ocupació.

—*Efectivament, l'ocupació. En la filosofia econòmica del govern del partit socialista queda explícit que per crear ocupació el sector privat ha d'invertir i que, perquè inverteixi, han de mantenir-se, com a mínim, els excedents empresarials. Tanmateix, els excedents empresarials han augmentat i la inversió no s'enganxa, l'atur no disminueix.*

—En primer lloc, aclarir la confusió que sol haver-hi en pensar que, quan la banca obté molts beneficis, els empresaris en general també ho han fet. Una empresa o un sector pot haver tingut un exercici millor que l'anterior. Magnífic. Ell ha augmentat l'excedent. Ara, les empreses, com a empreses en general i en global, portem dos anys amb exercicis molt, molt ajustats. ¿Que no perdem diners? Cert, no n'hem perdut a nivell global, però tampoc hem incrementat la taxa de beneficis, ni per tant, l'excedent.

A partir d'ací cal fer algunes consideracions. L'excedent no té per què anar a la inversió. Hi ha fugues necessàries per a l'economia i d'altres provocades per la política econòmica.

Nosaltres hem denunciat, constant-

«Perquè hi haja una inversió ha d'haver-hi una expectativa favorable».

ment, que la política monetària és desincentivadora de la inversió. El crèdit a les institucions públiques absorbeix el 86 per cent de les disponibilitats de tot el sistema creditici, per tal d'aguantar el dèficit, al nostre parer, producte de l'excessiva despesa i la mala administració. La participació de l'empresa en el crèdit és cada vegada menor i, així, no es pot invertir. Perquè, si algú pensa que fer inversions és que un empresari decideix fer útils els seus beneficis, està equivocat. Per fer una inversió fan falta els beneficis i molt més capital, un pla de finançament i un pla d'amortització. A partir d'aquí l'empresari està disposat a compartir els beneficis amb el mitjancer financer. Si, quan va al banc, no pot prestar-li o ho fa a un tipus d'interès tan absurdament alt que fa irrealitzable la inversió, l'empresa paralitza l'operació.

Mentre hi haja aquesta política mo-

netària, uns tipus d'interès altíssims, de vegades potenciats pel Banc d'Espanya, com ara els darrers d'abril, maig i juny... repercutirà negativament en la inversió. I la inversió també es veu pertorbada per la rigidíssima estructura laboral, poc lògica dintre del sistema en què estem. No hi ha possibilitats reals de modificar, d'ajustar, ja no per voluntat de l'empresari, tampoc per dictamen exterior a l'empresa, el volum de la plantilla a les evolucions del mercat. Així, poca gent invertirà. I açò provoca que els diners es dirigisquen cap a àrees totalment especulatives, on no són necessàries estructures laborals.

I, per últim, perquè hi haja una inversió ha d'haver-hi una expectativa favorable. En aquests moments, les expectatives són molt variables, inestables, desincentivadores...

Si ho conjuguem tot, veurem com la

inversió no és només un acte volitiu d'una persona amb idees i capital; sinó la confluència de moltes qüestions. I només de l'anàlisi de totes es pot arribar a les raons de per què no s'inverteix.

—I, aleshores, ¿què passa? ¿Com solucionem l'atur?

—Nosaltres pensem, com a empresaris, que el principal problema del país és l'atur, i la inversió ha de ser-ne la solució. En tot cas, hem de fer una consideració: les xifres d'atur, gràcies a Déu, són irrealistes.

En primer lloc, perquè es donen com a parats circumstàncies que en cap país del món no considerarien com a tals. Per exemple, els treballadors fixos discontinus, propietaris de terra amb rendes... En segon lloc, l'economia submergida, lamentablement, dóna quantitats importants de llocs de treball. I dic lamentablement perquè dóna ocupació en condicions de competència deslleial respecte a l'empresa establida. Fins i tot, poden rebre el subsidi d'atur, si es registren. I, en tercer lloc, si mirem les incorporacions al mercat de treball, en els darrers anys s'ha produït una tornada de les dones casades a l'activitat fora de casa, tot i que hi haja altres rendes familiars.

Ara bé, encara que aquestes circumstàncies suavitzen els efectes de l'atur, tenim un altre col·lectiu en el qual l'atur té una especial incidència, sobretot pel que significa de marginació d'aquests individus de la societat: els joves de menys de 25 anys.

Com deia, l'única manera d'acabar amb la situació és amb inversió productiva. Perquè aquesta arribe faran falta alguns canvis: igualtat de condicions fiscals, socials i laborals entre les nostres empreses i les de la resta de la CEE, reducció de l'esforç fiscal empresarial i millor administració de la despesa pública, que considerem dispendiosa i mal utilitzada...

—Ha parlat de l'economia submergida com d'una eixida poc afortunada als problemes que té l'empresa. ¿Com es podria acabar o reduir aquest tipus d'activitat?

—També ací hem de fer distincions. Hi ha empreses que, per pertànyer a sectors que, indubtablement, desapareixeran, es submergeixen com a darrer recurs. Aquests són arreu del món: Estats Units, Suècia... i estaran sempre, perquè són les últimes cuades d'un peix que agonitza.

Les altres se submergeixen per la pressió fiscal i les traves socials, labo-

rals i jurídiques de l'actual legislació.

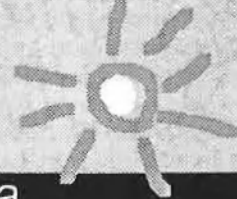
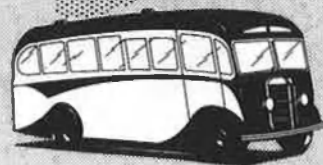
¿Com acabar amb això? Com deia abans, fent que tots juguem amb igualtat de condicions perquè no ens vegem sempre xafats i perseguits com si fóssim uns delinqüents. Els empresaris, moltes vegades, tenim la impressió que la societat ens maltracta: estafadors, pesseters, explotadors... Poques vegades se'ns reconeix per allò que som: creadors de riquesa, de la qual distribuïm una part important.

—Abans, ha parlat de la competència amb la CEE. ¿Podria comentar-nos com ha anat al sector industrial, en el temps que hi portem?

—Portem any i mig i, de moment, el que es pot dir és que el Mercat Comú ha entrat en nosaltres, i no al revés. Encara. No perquè no volem, sinó perquè la integració és llarga i, a més, com deia abans, lluitem amb desavantatges respecte als europeus.

Encara que hi ha empreses que els ha anat molt bé, en general, l'entrada ha estat defraudant. Hi ha gent que pensava que entrar en la CEE era alçar-se, de la nit al matí, i trobar-se amb 200 milions de consumidors més i vendre més. Bo, açò és de veres. Però també és cert que són 200 milions de consumidors amb uns nivells d'exigència de

ESTIU ACTIU 87

Colònies

XIQUETS DE 8 A 14 ANYS

• Del 21 de juliol al 3 d'agost

CORNELLANA
(Pirineu Català)

Casa de colònies.

• Del 4 al 17 d'agost

GUADAMAR DEL SEGURA
(Platja)

Tendes de campanya.

PREU SOCIS: 16.500 Pts.
PREU NO SOCIS: 18.500 Pts.

Universitat Europea

JOVES DE 15 A 17 ANYS

• Del 15 al 27 d'agost

PRADA DE CONFLENT

PREU: 20.000 Pts.

Universitat Catalana d'Estiu

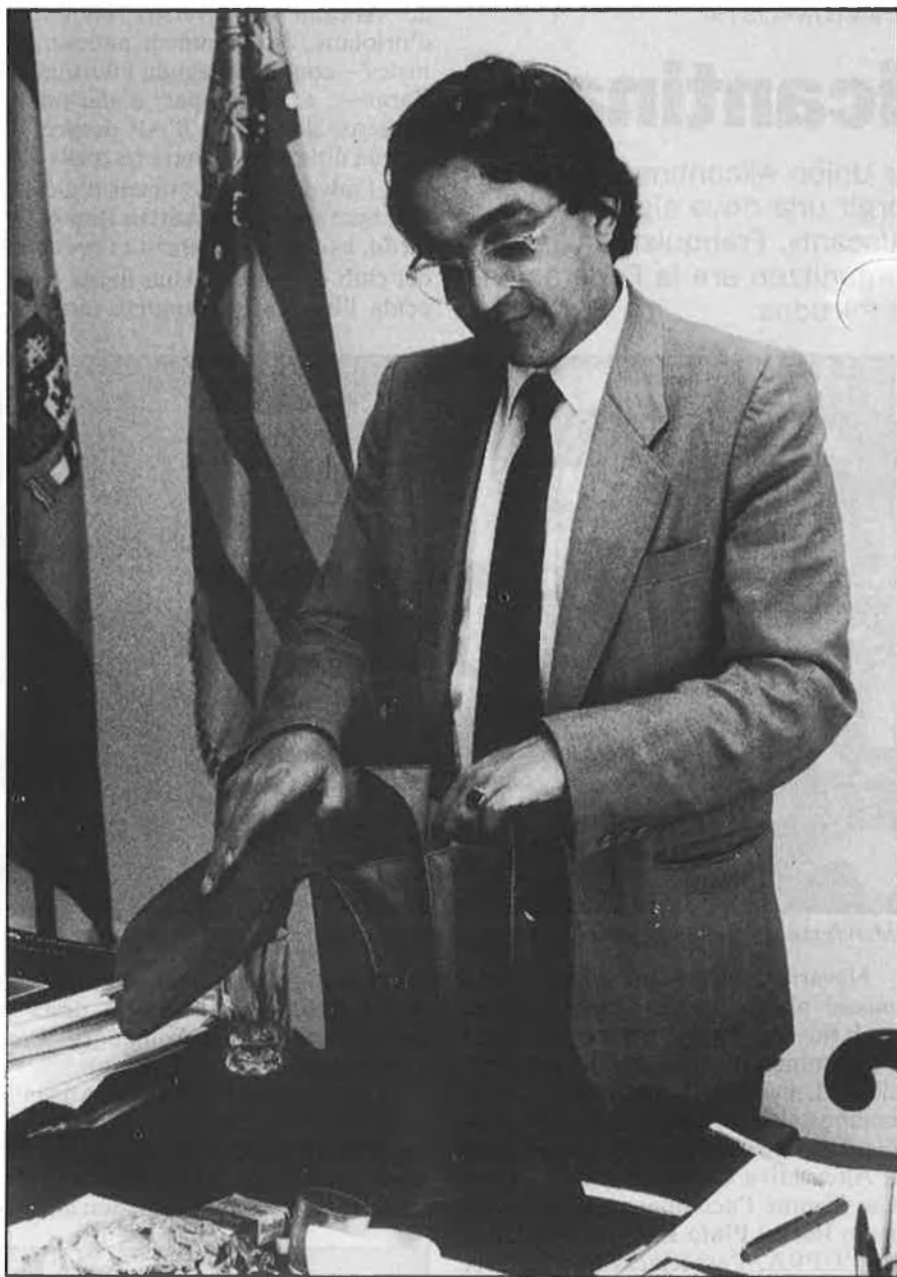
• Del 15 al 27 d'agost

PRADA DE CONFLENT

Preu de matrícula i estada: 33.600 Pts.

Informació i pre-inscripció, al telèfon (96) 351 17 27.

ACCIO CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ

«De moment, el que es pot dir és que el Mercat Comú ha entrat en nosaltres, i no al revés».

qualitat, servei, homologació... bastant superiors.

I açò afecta especialment la Comunitat Valenciana, perquè té una estructura productiva basada, fonamentalment, en béns de consum. Nosaltres estem fabricant per al nostre món i, de sobte, aquest món s'ha obert, s'ha canviat. I no sols ha canviat perquè cal complir les normes, sinó perquè l'exterior ens inunda amb productes, i ajuda a canviar els costums.

Aleshores, pense que les empreses no podran calibrar l'entrada a la CEE fins el 92, ja que hauran d'estar adaptant-se continuament a la nova forma de fer les coses. En qualsevol cas, malgrat tot, és bo que estigem al Mercat Comú.

—Tornant a temes més relacionats amb la política estricta, les darreres

eleccions hem pogut veure com cert nombre d'empresaris apuntava i aconsellava el vot per a Unió Valenciana (UV). Fins i tot el mateix president de la Confederació. ¿És aquesta l'opció dels empresaris valencians?

—És veritat que, les darreres eleccions, empresaris, sempre a títol individual, han fet manifestacions públiques a favor d'una decantació cap a una opció política determinada, i alguns d'ells específicament a UV.

Però, he de fer un aclariment. Pedro Agramunt, president d'aquesta confederació, no es troba entre aquests, ja que va defensar una altra cosa. Ell va defensar Leopoldo Ortiz Climent com a cap de llista europea, perquè pensava que els interessos agra-

ris valencians pagaven la pena de fer l'esforç, i que el fet que un tècnic com Leopoldo Ortiz, poguera tenir veu i vot en els mecanismes europeus seria un gran avanç per a aquests interessos.

Però també hi ha empresaris que han donat suport a d'altres formacions: al CDS, hi ha empresaris fins i tot com a candidats, i a AP, i, de la mateixa manera, n'hi ha al PSOE. Ara, em semblaria un error que es pretengués que la Confederació es pronunciara a favor d'un partit concret. Tot el que siga pluralitat d'opcions personals és positiu.

—¿I respecte al nacionalisme, què vol dir Luis Espinosa?

—L'empresari té una idea de mercat i com a tal configura tot l'Estat espanyol, tot Espanya, com el mercat natural dels seus productes. En tal sentit, l'empresari és nacionalista en tant que espanyol.

Entendre per nacionalista la participació en cada comunitat autònoma o circumscripció administrativa està prou estès entre els empresaris, però, potser, a un nivell diferent, a un nivell cultural, d'adscripció històrica. No a nivell de decisió política. Jo no crec en l'antitetisme entre el sentiment valencià i l'espanyol, i crec que és bo que hi haja nacionalisme valencià i que cada dia estiguem més orgullosos d'allò que som i tenim.

Per a mi, ser valencià és assumir la història. Tenir un coneixement, com més extens millor, de la vida del nostre poble. Hem d'assumir les nostres diferències respecte a la resta de pobles, però també respecte a la diversitat que tenim dins el nostre territori. Treballar per nosaltres sense menyspreus, ni prepotències, sent permissius amb la resta de gent que viu a la nostra comunitat. El que és important és el sentiment de poble que s'ha d'anar fent.

Fins ara, hem tingut una opció nacionalista que s'ha confós amb allò que, vulgarment, s'ha anomenat pan-catalanisme. Després, ha aparegut una opció regionalista que ha sortit com a «reacció a...» Tot allò que ix com a reacció a, «anti», no és bo. Un ha de ser més positiu, la resta és reaccionari, retardatari... Això pense que canviarà.

Sóc molt optimista. Tenim una tradició mil·lenària, una cultura pròpia, híbrida però pròpia, unes arrels indubtables, i qui no vulga veure-les és que està cec, i, a més, una capacitat econòmica important. Serem un peça important, igual que quan pertanyíem a la Confederació catalano-aragonesa. Tenim un gran futur. □